

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Проект

ДОКЛАД

от

ЗАРИЦА ДИНКОВА

Министър на туризма

Относно: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма (ЗИД на ЗТ).

В изпълнение на Програмата за управление на Република България за периода юни, 2023 г. – декември, 2024 г. на Правителството и по-конкретно Мярка 21.1.3. е разработен проект на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за туризма (ЗТ) от експертна работна група, създадена с моя заповед. С предложените изменения и допълнения се цели постигане на по-добро административно регулиране на услугите в сектор „Туризъм“, намаляване на

административната тежест за бизнеса и балансирано упражняване на справедлив и ефективен административен контрол.

Предлаганите промени в законопроекта ще са от съществено значение за по-добрата регулация на туристическия сектор в съответствие с водената национална политика за подобряване на регулаторната среда. По този начин се цели намаляване на административната тежест, чрез облекчаване на процедурите при административните режими по категоризиране и регистриране на туристическите обекти и сертифициране на прилежащите към местата за настаняване и самостоятелните балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични центрове. Това ще доведе до подобряване условията за устойчиво развитие на туризма, гарантиране качеството на туристическите дейности и услуги, както и по-добра защита на правата и интересите на потребителите.

Предложените изменения и допълнения в ЗТ са продиктувани от настъпилите промени в туристическия отрасъл, прилагането на законовите разпоредби в практиката от съответния категоризиращ/регистриращ, сертифициращ и контролен орган и констатирани пропуски и срещани трудности, свързани с категоризирането, регистрирането и сертифицирането на туристическите обекти, както и от необходимостта от прецизиране и усъвършенстване на нормативната уредба.

Несъвършенствата на действащата уредба създават пречки за по-ефективно провеждане на държавната политика в областта на туризма. Поради невъзможност установените от практиката проблеми да се решат в рамките на съществуващото законодателство при административните производства по категоризиране, регистриране и сертифициране на туристически обекти се налага приемането на изменения и допълнения в ЗТ.

Предвидена е съществена промяна за облекчаване на туристическия бизнес от гледна точка на оптимизиране на срокове, документи и такси за хотелиерите и ресторантьорите. **Предлага се при настъпила промяна в лицето, извършващо дейност в обекта, тя да се извършва чрез процедура за промяна в обстоятелствата, а не с нова процедура по общия ред по ЗТ**, както е съгласно сега действащите разпоредби. По този начин ще се постигнат положителни последици, както за хотелиери и ресторантьори, изразяващи се в намаляване на административната тежест, така и за категоризиращите органи. Тази промяна ще доведе до намаляване на разходите по бюджета на Министерството на туризма и общините и от друга страна, лицата, извършващи дейност в обектите, ще бъдат финансово облекчени предвид това, че таксата за промяна в обстоятелствата е значително по-ниска от таксата за категоризиране на обекта.

С оглед динамичното развитие на туризма като отрасъл е предложена **промяна в класификацията на типовете и видовете места за настаняване и заведения за хранене и**

развлечения и тяхното редуциране. От потребителска гледна точка, категорията на обекта е водеща в сравнение с вида на обекта, поради което е възприет нов подход, който дава свобода на лицата, извършващи дейност в обектите, да могат да променят характера на услугата в унисон с пазара, същевременно да са спазени законовите изисквания, както и да е предоставена достатъчно информация на потребителя на туристическата услуга. С оглед на предложената промяна са актуализирани и допълнени дефинициите в Допълнителните разпоредби (ДР) за съответните видове обекти. Предвид, че се редуцират видовете места за настаняване се допълва изискването към наименованието на центъра да се добави и „вид“.

Намален е капацитета на всички заведения за хранене и развлечения, неподлежащи на категоризиране, от 12 места на 10 места, като по този начин се цели равнопоставеност за всички обекти, стимулиране развитието на малки и средни предприятия, както и е съобразено с предложената промяна на видовете заведения за хранене и развлечения.

С промените е предвидена възможност за регистриране на места за настаняване от клас „В“ и в ателиета в жилищни сгради, които се предоставят на туристи за нощувка. В тази връзка, са допълнени и конкретизирани дефинициите за „стаи за гости“ и „апартаменти за гости“ в допълнителните разпоредби на закона. Предложението цели създаване на ясни разпоредби и еднозначното им прилагане от кметовете на общините, както и за по-голяма яснота на заявителите. По този начин се обхваща и тази група обекти, които да подлежат на регистрация и съответно да могат да извършват законосъобразно туристическа дейност, както и да са вписани в Националния туристически регистър (НТР) и да заплащат туристически данък. Предложената промяна е продиктувана от тяхното реално съществуване и търсене на пазара, както и с цел „осветляването“ им. От друга страна, това ще доведе до увеличаване на приходите в бюджета на общините.

При процедурите по категоризиране и сертифициране на туристическите обекти с цел по-голяма яснота за заявителите и еднозначно прилагане от административния орган, изрично е конкретизирано, че следва да се декларират данни за документа, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация. Удостоверяването на това обстоятелство е изключително важно за гарантиране сигурността на потребителите при ползването на туристическата услуга в обекта. С цел улесняване на бизнеса и облекчаване на административната тежест е предвидено да се извършва служебна проверка за наличието на този документ в публични регистри от органите.

С оглед по-ефективното осъществяване на процедурите по категоризиране и регистриране на туристически обекти и тяхното оптимизиране, както и спазвайки принципа при регистрационен режим (съгласно изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност) се

налага съответната административна процедура да бъде регламентирана в закон. **Разписани са конкретни текстове за процедурите относно отказ, прекратяване на открита процедура и прекратяване на производството по категоризиране на туристически обекти, със съответните основания, както и процедурите за регистриране на места за настаняване клас В, отказ и прекратяване.**

С цел облекчаване на режима при потвърждаване на категорията на туристически обекти и с цел по-голяма яснота са разписани детайлно процедурни изменения. Предвидено е определените от категоризиращия орган длъжностни лица да издават списък с обекти, които да бъдат включени за проверка на място от експертна работна група след констатирано административно съответствие на документите към подаденото заявление – декларация, както и че категоризиращият орган или оправомощено от него лице определя експертна работна група за проверка на място в обекта. Предвидените промени ще доведат до навременното приключване на процедурата.

С предложените изменения се въвежда мярка за облекчаване на режима при постановен отказ за определяне на вид и категория на туристически обект, като е съкратен срокът от 6 месеца на 3 месеца, след който заявителят да има право да подаде ново заявление за категоризиране. Предложената промяна е с цел да не се ограничава бизнеса да извършва хотелиерска или ресторантьорска дейност след отстраняване на несъответствията.

Аналогично при процедурата по сертифициране на туристически обекти, в които е постановен отказ от сертификация, **се предлага лицето, извършващо дейност в обекта, да няма право да подава ново заявление-декларация в срок 3 месеца от влизането в сила на заповедта за отказ.** Мярката е предвидена с цел предотвратяване на „порочни практики“, а именно тези обекти да извършват дейност само с временни удостоверения за открита процедура без да са отстранили несъответствията и без да имат издаден сертификат за извършване на дейността. По този начин се цели да се гарантира сигурност за потребителите на туристическа услуга.

С изменението на дефиницията за „Туристическо селище“ се намалява броя на местата за настаняване, от които то се обособява - от пет на три, като по този начин се обхващат и други хипотези срещани в практиката. **Предлага се изменение на дефиницията за „Семеен хотел“ и за „Апартаментен туристически комплекс“,** като отпада изискването за този вид обект да разполага задължително със заведение за хранене и развлечение. Промяната се налага с оглед спецификата на обекта и се предоставя възможност на хотелиера сам да преценява необходимостта от наличието на заведение за хранене и развлечение, като по този начин се облекчават малките и средни предприятия, които основно извършват дейност в този вид обекти.

За гарантиране сигурността и защита интересите на потребителите се въвежда изискване за недопускане в наименованието на обекта да фигурира друг вид обект. Липсата на такава разпоредба води до формално спазване на законовите изисквания и в същото време до предоставяне на невярна и подвеждаща информация за потребителя и като цяло за обекта.

Заложено е срока на валидност на временното удостоверение за открита процедура по сертифициране на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и талосаотерапевтични центрове да се удължава от три месеца на четири месеца. По този начин се дава възможност обектите да извършват законосъобразна туристическа дейност за по-дълъг период от време. Цели се уеднаквяване на срока на издадените временни удостоверения, както е при процедурата по категоризиране на местата за настаняване.

Предложено е също за центрoвете, при които не е извършена проверка на място от експертна работна група по причина, която не се дължи на лицето, извършващо дейност в обекта, временното удостоверение да се удължи еднократно. В действащия закон не е предвидена такава възможност, което води до утежняване работата на лицата, стопанисващи обектите.

За да се избегне забавяне на процедурата по сертификация, в случаите в които дейността в туристическия обект се поеме от ново лице, извършващо дейност в обекта, се предлага да се регламентира процедура по заличаване от регистъра и обезсилване на издаден сертификат в случаите на неполучаването му от лицето стопанисващо обекта, в тримесечен срок от уведомяването. Предвидено е и заличаване от регистъра и обезсилване на сертификата да става и при подаване на заявление-декларация за сертифициране от ново лице, което ще извършва дейност в туристическия обект.

Разписани са конкретни текстове за процедурата по прекратяване на открита процедура по сертификация, с различните хипотези, тъй като в действащия ЗТ такива липсват, което води до забавяне на процеса по сертификация за новото лице, което ще извършва дейност в обекта.

Анализът в сектор „Туризм“ се основава на точни и общоприети дефиниции, които описват неговите характеристики. В тази връзка и с оглед синхронизирането на дефинициите в националната нормативна уредба с използваните основни дефиниции от Световната организация по туризъм към ООН, която вече е под нов бранд - UN Tourism, в законопроекта се прецизира определението „турист“ от ДР .

Допълнени са правомощията на министъра на туризма в областта на разработването, изпълнението, наблюдението и контролирането на проекти и програми за финансиране на туристически дейности. Целта е Министерството на туризма да отговори

на европейските препоръки за България по отношение правилното разпределение на средства за държавна реклама, както и ведомството да прилага инструмент, който насърчава партньорство между юридическите лица в туристическия бранш и местната власт. Също така с предложените изменения се въвежда модел, който да гарантира по-голям контрол по изразходването на държавни средства, по-голяма прозрачност и ефективност на вложените инвестиции.

В резултат на прилагането на законопроекта са очаква да бъдат преодолени съществуващи към момента проблеми, свързани с пропуски в правната уредба и да се осигурят необходимите условия за успешното провеждане на държавната политика в областта на туризма. Очаква се да се постигне повишаване на качеството на туристическите услуги, включително стимулиране на лицата, които ги извършват. Същевременно следва да се отчете и намаляването на административната тежест за заявителите в производствата по закона.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерство на туризма, поради което към проекта е приложена финансова обосновка, изготвена по образец съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложеният проект на решение не въвежда норми на европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствието му с европейското право.

Законопроектът, заедно с настоящия доклад, мотивите, частичната предварителна оценка на въздействието и становището по чл. 30б, ал. 3, т. 2, буква „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, е публикуван за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерството на туризма и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет, в съответствие с разпоредбите на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, за срок от 30 дни. Резултатите от проведените обществени консултации са представени в приложената към доклада справка.

Проектът на акт е съгласуван, в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища с приетите предложения са отразени в него, а мотивите за отхвърлянето на останалите бележки са посочени в приложената справка.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 4, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме предложението проект на Решение за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма.

С уважение,

.....

ЗАРИЦА ДИНКОВА

Министър на туризма